

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาครั้งนี้ เรื่อง สภาพและความต้องการการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงาน ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 2 ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ ดำเนินการตามลำดับดังนี้

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในการปฏิบัติงานของครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2
2. เพื่อศึกษาความต้องการการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ ได้แก่

1. ประชากร ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำนวน 151 โรงเรียน โดยจำแนกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 29 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 57 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 65 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 134 โรงเรียน โดยเลือกสุ่มแบบง่ายจำแนกตามขนาดโรงเรียน เทียบจำนวนจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2543, หน้า 81) ดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่มโดยจำแนกโรงเรียนตามขนาดของโรงเรียน โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 สุ่มจำนวนโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำนวน 151 โรงเรียน แบ่งขนาดของโรงเรียนออกเป็นโรงเรียน ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และ ขนาดเล็ก กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่ม ตัวอย่างดังนี้ โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 28 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 50 โรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 56 โรงเรียน

2.2 ทำการสุ่มโดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยตามสัดส่วน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยเลือกผู้ตอบแบบสอบถามดังนี้ ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่ แห่งละ 4 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดกลาง แห่งละ 3 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็กแห่งละ 1 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย

2.3 ผู้ที่ให้ข้อมูลได้แก่ครูในโรงเรียนนั้น ผู้ศึกษาได้ใช้ขนาดของโรงเรียนเข้ามาร่วมพิจารณาด้วยเพื่อให้เกิดการกระจายของกลุ่มตัวอย่างของผู้ที่ให้ข้อมูล เนื่องจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ประกอบด้วยโรงเรียนหลายขนาดที่กระจายอยู่ทั้ง 3 อำเภอ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .94

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยละเอียดในบทที่ 4 แล้วนั้น ผู้วิจัยได้สรุปสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. สภาพการเสริมสร้างพลังอำนาจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก แต่เมื่อแยกเป็นรายด้านได้รายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 ด้านหลักการเสริมสร้างให้บุคลากรมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่เป็นพลังอำนาจในการทำงาน พบว่า สภาพการเสริมสร้างพลังอำนาจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 อยู่ในระดับ มาก โดยมีเรื่อง ที่ครูได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจมากที่สุดคือ การได้รับการเสริมสร้างให้มีคุณธรรม จริยธรรมในตนเองและการทำงาน

1.2 ด้านหลักการเสริมสร้างให้บุคลากรได้แสดงออกในความรู้ ทักษะ ประสิทธิภาพที่เป็นพลังอำนาจในการทำงาน พบว่า สภาพการเสริมสร้างพลังอำนาจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 อยู่ในระดับ มาก โดยมีเรื่องที่ได้รับ การเสริมสร้างพลังอำนาจมากที่สุดคือ การได้รับการเสริมสร้างให้มีความพยายามและตั้งใจที่จะทำงานให้สำเร็จ

2. ความต้องการการเสริมสร้างพลังอำนาจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก แต่เมื่อแยกเป็นรายด้านได้รายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ด้านหลักการเสริมสร้างให้บุคลากรมีความรู้ ทักษะและประสิทธิภาพที่เป็นพลังอำนาจในการทำงาน พบว่า ความต้องการการเสริมสร้างพลังอำนาจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 อยู่ในระดับ มาก โดยมีเรื่องที่มีความต้องการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจมากที่สุดคือ การได้รับการเสริมสร้างให้ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยและเที่ยงตรง

2.2 ด้านหลักการเสริมสร้างให้บุคลากรได้แสดงออกในความรู้ ทักษะ ประสิทธิภาพที่เป็นพลังอำนาจในการทำงาน พบว่า ความต้องการการเสริมสร้างพลังอำนาจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 อยู่ในระดับ มาก โดยมีเรื่องที่มีความต้องการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจมากที่สุดคือ การได้รับการเสริมสร้างให้แสดงออกถึงรักความสามัคคีต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้า สภาพและความต้องการการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 พบว่า มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการเสริมสร้างพลังอำนาจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ด้านหลักการเสริมสร้างให้บุคลากรมีความรู้ ทักษะและประสิทธิภาพที่เป็นพลังอำนาจในการทำงาน และด้านการเสริมสร้างให้บุคลากรได้แสดงออกในความรู้ ทักษะ ประสิทธิภาพที่เป็นพลังอำนาจในการทำงาน อยู่ในระดับ มาก นั้น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนได้ให้ความสำคัญต่อการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของครู โดยคำนึงถึงเป้าหมายของการทำงานและจิตใจของครูในโรงเรียนโดยให้ความสำคัญในการพัฒนาครูให้มีและแสดงออกในความรู้ ทักษะและประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ (Lashley, 1997, p. 138

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ค้นพบประเด็นสำคัญที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง แม้ว่า จากการศึกษาสภาพสภาพการเสริมสร้างพลังอำนาจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ด้านหลักการเสริมสร้างให้บุคลากรมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่เป็นพลังอำนาจในการทำงาน และด้านหลักการเสริมสร้างให้บุคลากรได้แสดงออกในความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ที่เป็นพลังอำนาจในการทำงาน อยู่ในระดับ มาก ก็จริง แต่ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วงระดับมากเพียงเล็กน้อย คือค่าสูงกว่าช่วงปลายของค่าคะแนนระดับปานกลางและเป็นค่าช่วงต้นของระดับมากเท่านั้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนได้ดำเนินการมาถูกทางแล้ว และเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีต่อการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ต่อไป

1. ผลการศึกษาความต้องการการเสริมสร้างพลังอำนาจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ด้านหลักการเสริมสร้างให้บุคลากรมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่เป็นพลังอำนาจในการทำงาน และด้านหลักการเสริมสร้างให้บุคลากรได้แสดงออกในความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ที่เป็นพลังอำนาจในการทำงาน อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 มีความต้องการที่จะพัฒนาของตนเองให้มีศักยภาพในการทำงานที่สูงขึ้นในทุก ๆ ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบุคคลและหน้าที่การงานในองค์การ เกิดเป็นการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของบุคลากรใน 4 ด้าน (DuBrin, 1998, p. 169; Konczak, Stelly and Trusty, 2000, p. 302; citing Thomas and Velthouse, 1990. *Academy of Management Review*, 15, pp. 666-681 อ้างอิงใน สมชาย ศิริบุญเมสัช, หน้า 20) ได้แก่ 1) ด้านความหมาย (Meaning) ทำให้บุคลากรรู้คุณค่า ความหมาย เป้าหมายของงาน 2) ด้านสมรรถภาพ (Competence) ทำให้บุคลากรพัฒนาและเชื่อมั่นในความรู้ทักษะความสามารถที่จะทำให้งานบรรลุผลสำเร็จ 3) ด้านการคิดตัดสินใจกำหนดตนเอง (Self – determination) ทำให้บุคลากรสามารถคิดริเริ่ม สร้างทางเลือก ควบคุมความประพฤติและการปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง 4) ด้านผลกระทบ (Impact) ทำให้บุคลากรเข้าไปมีบทบาทในการกำหนดยุทธศาสตร์การปฏิบัติบริหารจัดการและควบคุมผลของการทำงานในองค์การพัฒนาการของการเสริมสร้างพลังอำนาจในบุคลากรแต่ละบุคคล นอกจากนี้การเสริมสร้างพลังอำนาจเป็นกระบวนการของปฏิสัมพันธ์ของเหตุปัจจัยต่างๆที่ทำให้บุคคลค้นพบและพัฒนาพลังอำนาจที่จะใช้ในวิถีการทำงานให้ประสบความสำเร็จ เป็นประโยชน์ต่อตนเอง องค์การและสังคม (Berger, Mc Breen and Rifkin, 1996, p. 25; Lefrancois, 2000, p. 20 อ้างอิงใน สมชาย ศิริบุญเมสัช, หน้า 24) การเสริมสร้างพลังอำนาจ เป็นกระบวนการที่สอดคล้องกับความต้องการของมนุษย์ (Human needs) ความต้องการในการควบคุมและพัฒนาตนเอง (Self - control and self–development) เป็นกระบวนการที่ต้องมีการตัดสินใจกำหนดตนเอง (Self–determination) และการลงมือปฏิบัติ (Implementation) ของบุคลากรทุกคนทุกฝ่าย (Gutierrez, Parsons and Cox, 1998, p. 6 อ้างอิงใน สมชาย ศิริบุญเมสัช, หน้า 24)

2. แม้ว่าวัตถุประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้มิได้ต้องการเปรียบเทียบผลการศึกษาที่มุ่งศึกษาสภาพและความต้องการการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 2 แต่ผลการศึกษาที่ค้นพบ สะท้อนข้อมูลในเบื้องต้นได้ว่า โดยภาพรวมและพิจารณาเป็นรายด้านและรายช้อย่อย ครูมีความต้องการการเสริมสร้างพลัง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้

1.1 เรื่องสภาพการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของคุณครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 2

1.1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงาน ด้านหลักการเสริมสร้างให้บุคลากรมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่เป็นพลังอำนาจในการทำงาน ในเรื่องการได้รับการเสริมสร้างให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ในการทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และการได้รับการเสริมสร้างให้ได้รับการส่งเสริมให้สร้างสรรค์ความแปลกใหม่ต่อการทำงาน

1.1.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงาน ด้านการแสดงออก ในความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่เป็นพลังอำนาจในการทำงาน ในเรื่อง การได้รับการส่งเสริมให้คิดริเริ่ม สร้างทางเลือกของการทำงานในโรงเรียน ด้วยตนเอง การได้รับการเสริมสร้างให้เข้าไปมีบทบาทมีส่วนร่วมในบริหารและการทำงาน การได้รับการเสริมสร้างให้ใช้เหตุผลในสาระเนื้อหาองค์ความรู้ของตนเพื่อใช้ในการทำงาน การได้รับการเสริมสร้างให้ได้สร้างความยืดหยุ่นในการทำงาน การได้รับการเสริมสร้างให้ได้แสดงถึงการ สร้างทีมงานในการทำงาน และการได้รับการเสริมสร้างให้ได้ใช้ นวัตกรรมใหม่เพื่อพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพโดยการให้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการการบริหารโรงเรียน มีการให้รางวัลเพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการคิดริเริ่ม สร้างทางเลือก ในปฏิบัติงานให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยใช้หลักของเหตุผลจากองค์ความรู้เพื่อสร้างทีมงาน และเปิดโอกาสให้ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

1.2 เรื่องความต้องการการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของคุณครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 2

1.2.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานตามความต้องการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 2 ด้านหลักการเสริมสร้างให้บุคลากรมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่เป็นพลังอำนาจในการทำงาน ในเรื่อง การได้รับการเสริมสร้างให้ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยและเที่ยงตรง การได้รับการเสริมสร้างให้มี ความสมัครใจหรือเต็มใจที่จะทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ และ การได้รับการเสริมสร้างให้มีคุณธรรม จริยธรรมในตนเองและการทำงาน เพื่อที่จะสามารถสร้างแรงจูงใจให้ครูในโรงเรียนมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพที่สูงขึ้น

1.2.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานตามความต้องการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 2 ด้านการแสดงออกในความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่เป็นพลังอำนาจในการทำงาน ในเรื่อง การได้รับการเสริมสร้างให้แสดงออกถึงรัก ความสามัคคีต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร การได้รับการเสริมสร้างให้มีความพยายามและตั้งใจที่จะทำงานให้สำเร็จ การได้รับการเสริมสร้างให้ได้แสดงการแก้ไขปัญหาจากการทำงาน และ การได้รับการเสริมสร้างให้ได้แสดงความรับผิดชอบร่วมกันในการทำงาน โดยการให้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการการบริหารโรงเรียน มีการให้รางวัลเพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ควรสร้างสัมพันธภาพในทางที่ดี ซึ่งก่อให้เกิดความรัก ความเชื่อมั่น และความศรัทธาในตัวผู้บริหารยังส่งผลให้ครูได้มีพลังอำนาจการทำงานได้อย่างเต็มศักยภาพ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อตัวครูเอง ผู้บริหาร และองค์กรได้เป็นอย่างดี

2. ข้อเสนอแนะเพื่อศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาค้นคว้า แนวทางการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของครูในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 เพื่อนำผลการศึกษามาวิเคราะห์หารูปแบบที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับของครูและผู้บริหารโรงเรียนในการนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานของครูในโรงเรียนตามขนาดของโรงเรียนหรือระดับช่วงชั้นของแต่ละปีการศึกษา